لیونی

ملا

لیکوال: داکټر معمار حشمت الله اتمر
پیخلیک: غبرګولی/ کال ۱۴۰۵ لیږدی

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ليکي پوهه:

سرليک: لېونی ملا

ليکوال: ډاکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،

اېډېټور:

د پښتنتی ډيزان: ډاکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،

خپرندوی:

چاپشمېر: ۳۰

چاپ نېټه: مياشت - غبرګولی / کال ۱۴۰۵

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښناليک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بې اخځ
ښووني تري د ګتې اخيستنې اجازه نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لبونی ملا

....

لړلیک

سرلیک **چوپړی**

پخښتنۍ.. ۱
بسم الله الرحمن الرحیم ۲
لیکي پوهه:.. ۳
لړلیک ٤
تراڼ (پیل، شروع، برید).. ٥
د یادښتونو له پاره:.. ۷
ناانډوله (ناول، کیسه یا داستان) ۸
د چاپ شویو کتابونو لېست...................................... ٦۸
د کار لاندې کتابونو لېست ۷۲
د امکان او وخت په صورت کې.................................. ۷۳
د پخښتنۍ څڼ ۷٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا
....

تراڼ (پيل، شروع، بريد)

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلّهِ إجْلَالًا لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إلَهَ إلّا اللّهُ خُضُوعاً لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى اللّهُ عَلَى مُحَمَّدٍوَآلِهِ .

بې پايه ستاينه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د وجود مانۍ او کاينات يې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پيدايښت يوه حتمي لامل دی. عظمت، د تولې نړۍ موجوديت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسيدو جوهر په يوه والي کې د اعتراف، تباهۍ او بې وسۍ يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

ګرانو لوستونکو!
دا ځل مې و غوښتل يوه بل حقيقي په زړه پورې داستان يا ناول چې کيسه يې په هېواد کې د ننه، کابل ښار کې پيل شوې او بيا وروسته د ګاونډ هېواد (پاکستان) ته غزېدلې ده، د خپلو کتابونو مينوالو او لوستونکو سره ګډ (شريکه) کړم.

زما د کتابونو مينه وال يوازې معماران او انجينران نه دي، نه بايد اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کې توپير راوړم چې د هرې ځانګې مينه وال په کې دېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړې چې ليکنې مې توپير و لري او هم به مې مينه وال دېر شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا پرته بل څوک و نه وينو او نه يې پېژنو. زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخښه پاتې نه شي او د اسلام د دين له سپيڅلو بنده ګانو څخه مو و بولې.

يادونې:

- د دې کتاب داستان د درېيو کسان له خولې (قوله) ليکل شوی او په ډېره ځيرکتيا سره، ګنډل شوي ده.
  د ځينو غورونو (ملحوظاتو) په پام کې نيولو سره، د کيسې کونکو د نوم نه، په دې کتاب کې، ډډه شوي ده.
  خو د خدای نه هغوی ته د برياليتوب، روغتيا او اوږد عمر غوښتنه کوم.
- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولې په ډېر درنښت سره هيله کيږي چې، خپلې غوښتنې او وړانديزونه د دې کتاب د بيا کتنې له پاره، زما سره ګډ (شريکه) کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا
....

د یادښتونو له پاره:

۱- ....

۲- ....

۳- ....

۴- ....

۵- ....

۶- ....

۷- ....

۸- ....

۹- ....

۱۰- ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناانډوله (ناول، کیسه یا داستان)

محمد قاسم په یوې دینداره کورنۍ کې، د کابل زوړ ښار ته څېرمه، سترګې دې نړۍ ته، خلاصې کړې.

پلار یې د دیني علومو، عالم او پوخ (زبردست) ملا، و.

پلار یې د کوشنیوالي نه، پر هغه دیني زده کړې، پیل کړې.

هغه هم د خپل پلار په شان د دینې علومو سره ډېره مینه، درلوده.

په کوشنیوالی کې به یې سپینه کوشنۍ پګړۍ د سپیني خولۍ سره، په سر تړه او کله، کله به د پګړۍ سره هم د باندې ګرځېده او د نورو ماشومانو، کومو چې به په لوبو، بوخت وو، ننداره کوه.

کوشنیانو به هغه هڅاوه تر څو په لوبو کې ونډه واخلي، مګر هغه هیڅکله په لوبو کې ونډه، نه اخیسته او ویل یې:

پلار مې وایي:

غوره کار تر لوبو، دیني زده کړې دي.

دا لوبې چا ته مرستې، نه شي رسوی،

ماشومانو به، هغه ته، ویل:

ته هسې لېونی یې.

مونږ هم سهار جومات ته راځو او ستا د پلار نه، دیني زده کړې کوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

هم دومره بس، دي.

مونږ نه غواړو چې ملایان شو.

مونږ هره ورځ، ښوونځي ته، ځو.

بیا کورته، راځو.

ډوډۍ خورو.

خپلې کورنۍ دندې، تر سره کوو.

کله نا کله د کورنۍ دندو نه وروسته، د یوې او یا دوې ګړیو له پاره ویده کیږو.

بیا ورسته له خوبه پاڅیږو.

لمړی خپل مخ او لاسونه مینځو، بیا کوڅو ته راوځو او پر لوبو پیل کوو.

زمونږ لوبې د هر موسوم (موسن) سره سمې دي.

په ژمي کې چې هرې خوا واورې وې، مونږ د بامونو پر سر کاغذ پران بازی (باد بادک)، تار جنګې، چېلک جنګي کوو او هم په کوڅو کې، یخمالک وهوو.

په دوبي کې، توپ ډنډه او ډنده کلک کوو.

په پسرلي اومني کې، چارماغ (چهارمغز بورد)، توشله (تشله) بورد، بجل بازی شدومک، ګیرکان او داسې ورته نورې، لوبې کوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

کله ناکله د کوڅې ځوا نانو سره په لوبو کې برخه اخلو او د هغوی نه لوبې زده کوو.

قاسم به ویل:

تاسو سم سوچ، نه کوئ.

ژوند، تېرېږی.

دا دنیا څو کالونو د پاره، ده.

په بلې دنیا کې ستاسو لوبې په درد، نه خوري.

ماشومانو به، خندل او ویل:

تا د اوس نه ځان ملا جوړکړی دی.

ښه به وي چې ښوونځی، ولولې او ډاکټر یا انجینر شې.

په دې کار سره کولای شې، ځان، هېواد او خلکو ته، ګټه ورسوې.

قاسم به ویل:

ملایان هم تاسو ته دیني زده کړې، درکوي.

تاسو ته، ښې لارښوونې، کوي.

تاسو د ورانو(بدو) کړنو نه، ساتي او په هغې دنیا کې چې تل له پاره ژوند دی، تاسو جنت ته رابولي.

بیا به ماشومانو ویل:

ته په دې خبرو، څه پوهیږې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

قاسم به ویل:

زه د خپل پلار نه، زده کړې کوم.

هغه ما ته د بنو کړنو لاربښونه کوي، کومې چې په قرآنکريم کې لیکل شوې دي.

ماشومانو به، خندل.

هغه به ماشومانو ته څه، نه ویل.

هغه به د لوبو ډګر پرېښوده او بېرته به، کور ته، کوم چې د جومات ترڅنګ شتون درلود، ته.

ورځې، شپې او شپې په ورځو اوړېدې (اوښتې).

و ختونه تېرېدل.

قاسم هم، لوېده.

هغه به هره ورځ، نوې زده کړې کوي.

لمړی یې الف، بې، څې خلاصه، کړه.

بیا یې نورې او د قرآنکريم يادېدو زده کړې، وکړې.

بیا یې پنج ګنج کتاب، خلاص کړ.

ور پسې یې د ګلستان او بوستان سعدی کتابونه هم بشپړ، کړل.

بیا پر خلاصه ای کیدانی، پیل کړ.

همداسې یې، نور دیني کتابونه لکه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

القدوري، کنزالساکنين او داسې نور، هم زده کړل.

هغه ليکل او لوستل هم، د خپل پلار او نورو ملايانو نه زده کړل.

په نهه کلنۍ کې، هغه کولای شو، ليک وليکي او ولولي.

هغه خورا ښه ليک، درلود.

کله ناکله به يې د ماشومانو د ليک (مشق) کورنۍ دندو کې هم، مرستې کوې.

ماشومان به حيرانېدل چې، قاسم ښوونځي ته، نه دی تللی، نو څنګه هغه ښه ليکي او تر دې چې، زمونږ سره، مرسته کوي.

بيا يې هم، کور ودان.

هغه لږ، لوی شو.

پر ځوانۍ ورسېد.

هغه ښکلی ځوان شو.

د پلار ملګرو يې د هغه پلار ته و ويل:

قاسم مخ په ځوانېدو ده، ښه به وي چې هغه ته د کوژدې غمه وخورئ.

پلار يې و ويل:

زه خو پيسې، نه لرم.

او پوهېږئ چې په کوم کور کې چې ژوند کوم، جومات پورې، اړه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

دلته کوتې، هم لرې دي.

که هغه ته واده وکړو، بیا به هغه ته جلا کوټه له کومه، کړو؟

د هغه پلار، ډېر ښه ملګري، درلودل.

او کله ناکله به یې د هغوی سره، مشورې هم کوې.

یوه ورځ په سوچ کې ډوب و؛

له ځانه سره یې ویل:

که زه هغه ته واده وکړم، پیسې به یې له کومه کړم؟

بیا به هغه ته، کوټه له کومه، کړم؟

په سوچونو کې ډوبېده او د وتو لاره یې هم، نه درلوده.

څو دکیکې (دقیقې) په سوچونو کې ډوب، و.

په دې وخت کې د هغه یوه ملګری راغی او دروازه یې و ټکوه.

ښخې یې پرې غږ کړ.

ملا صیب!

څوک دروازه ټکوي

هغه شېټ واهه او د سوچ نه، و وت.

بیا یې و ویل:

کومه دروازه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې يې و ويل:

د انګړ دروازه.

هغه سر وخوزاوه او له ځايه پاڅېد.

لنګوټې يې پر سر کېښود او دروازې ته روان شو.

دروازه يې خلاصه کړه.

د دروازې تر څنګ (شا) د هغه ملګری و.

ملګري يې هغه ته، سلام واچوه.

د قاسم پلار هم د هغه سلام ته، وعليکم و ويل.

بيا يې ملګري ته و ويل:

راځه!

د ننه راشه!

ملګری يې و ويل:

وګوره چې، څوک نه وي.

د قاسم پلار غږ کړ.

څوک دي نه وې!

بيا يې خپل ملګري ته و ويل:

راځه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک، نه شته.

د قاسم پلار مخکې او د هغه ملګری ورپسې شو.

د هغه ملګري ،څو ځل د خبر ورکولو په توګه، وټوخل.

بیا دواړه د قاسم پلار کوټې ته ننوتل.

د قاسم پلار، کوټې دروازه یې، وتړه.

بیا یې خپل ملګری ته، و ویل:

پر دې توشکې، کښېنه!

هغه پر توشکې، کښېناست.

د قاسم پلار د کړکۍ پرده هم ټوله کش (بنده، مخه ونیوه) کړه.

بیا د کوټې نه د باندی او پر ښځې یې غږ کړ:

چای راوړه.

ملګري یې و ویل:

چای ته اړتیا، نه شته.

کښېنه!

غورې به، پیل کړو.

د قاسم پلار و ویل:

بې له چای نه، هم نه کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

هم به چای وڅښنو او هم به غورې وکړو.

د هغه ملګري و ویل:

ستا خوښه!

غورې(کیسې) پیل شوې.

چای دم شو.

ښځې یې دروازه وټکوه.

د قاسم پلار د کوټې دروازه خلاصه او د باندې شو.

ښځې یې هغه ته د چای مجمه (پطنوس) وړاندې کړ.

د قاسم پلار، مجمه واخیسته او کوټې ته یې د ننه کړه.

بیا یې دروازه، بېرته وتړه.

چای یې په پیالو کې واچوه.

یوه پیاله یې خپل ملګری ته وړاندې او بله یې ځانته کېښوده.

بیا یې د هېواد شیرینیو غاب، خپل ملګري خوا ته، نږدې کړ.

دواړو پر چای څښلو، پیل کړ.

کله یې د یوه غره او کله به یې د بل غره ،خبرې کوې.

هغوی په خبر اترو اومرکو بوخت شو.

ښځې یې په ګوتو سره ورو، ورو دروازه وټکوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

د قاسم پلار د باندې شو.

ښځه یې د دروازې تر څنګ غلې ولاړه وه.

د قاسم پلار و ویل:

خیریت خو به وي، چې دروازه دې وټکوه؟

هغې په ټیټ غږ و ویل:

غوښتل مي د قاسم د کوژدې په هکله، خپل ملګري سره خبره وکړه.

قاسم اوس ځوان او نیمچه، ملا دی.

هغه کولای شي لمونځ ورکړي او ماشومانو ته دیني سبق و وایي.

د قاسم پلار و ویل:

سمه ده !

زه به ورته، و وایم.

بیا ښځه یې بلې کوټې ته لاړه، او د قاسم پلار هم پخوانۍ کوټې ته د ننه او میلمه ته نږدې، کېښیناست.

په خبرو، خبرو کې یې خپل ملګری ته، و ویل:

غوښتل مي یوه خبره در سره ګډ (شریکه) کړم.

ملګري یې و ویل:

سمه ده!

مهرباني وکړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه و ویل:

زما زوی، قاسم خو پېژنې؟

ملګری يې، و ويل:

هو!

پوخ يې پېژنم.

که دروغ و نه وايم، تر تا يې هم ښه پېژنم.

بيا يې و ويل:

خيريت خو به وی؟

د قاسم پلار و ويل:

هو!

خيريت دی.

بيا يې زياته کړه.

قاسم اوس ځوان شوی او نيمچه ملا هم دی.

مونږ غواړو لمړی هغه ته چېرته دنده (ملايی) پيدا بيا ورته واده وکړو.

ښه به وی چې هغه په خپلو پښو ودرېږی.

ملګری يې و ويل:

هو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

دا سمه خبره ده!

زه د تاسره همغږی (موافق) یم.

بیا د قاسم پلار و ویل:

آیا ته او ستا دوستان کولای شي هغه ته، کوم ځای ملايي و مومي؟

هغه په سوچ کې شو.

څنډ وروسته يې و ویل:

زه به، پوښتنه وکړم، بیا به تا ته احوال درکړم.

د قاسم پلار و ویل:

سمه ده!

ته خپل کوښښ وکړه او د نورو دوستانو سره يې هم ګډ (شریکه) کړه.

چاي په مزه ،مزه وڅښل شو.

غرمه نږدې، شوه.

قاسم د پلار ملګري و ویل:

ما ته اجازه شته، چې خپل کور ته لاړ شم؟

د قاسم پلار و ویل:

اوس غرمه ده.

د غرمې ډوډی زما سره وخوره!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملګری یې و ویل:

مننه کوم.

زه باید لاړ شم.

ډوډۍ به کور کې و خورم.

بیا به ،اودس وکړم.

وروسته به، لمونځ ور کړم.

د قاسم پلار و ویل:

ستا خوښه!

زمونږ ډوډۍ خو، تیاره ده.

خلک وايي:

څه چې تیار، هغه د یار.

ملګري یې و ویل:

پوهیږم!

ډېره، ډېره مننه.

بیا له ځایه پاڅېد او د قاسم پلار ته یې و ویل:

وګوره!

څوک نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قاسم پلار هم له ځایه، پاڅېد.

دروازې ته نږدې او هغه یې خلاص کړه.

بیا وتوخېد.

د هغه ښځه کوټې ته، د ننه شوه.

بیا یې خپل ملګري ته، و ویل:

راځه !

ځوک نه، شته!

بیا یې د دروازې تر شا د خپل ملګري بوټان سم کړل.

ملګری یې بوټان په پښو کړل او د انګړ دروازې خوا ته یې پښې ګړندی کړې.

وروسته د قاسم پلار، د مخه شو.

د انګړ دروازه یې خلاصه کړه او خپل مېلمه سره د انګړ نه د باندې شو.

ملګري یې د هغه نه خدای پاماني واخیسته او پر خپله مخه لاړ.

د قاسم پلار هم، بېرته راوګرځېد او انګړ ته د ننه شو.

د انګړ دروازه یې بنده کړه، بیا خپلې کوټې ته، لاړ.

په دې وخت کې د هغه ښځه، کوټې ته د ننه شوه او هغه ته یې و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قاسم په هکله دې خپل ملګري ته، و ویل:

هغه و ویل:

هو!

پایله یې څنګه شوه؟

هغه و ویل:

ملګری مې و ویل:

زه به ستا خبره د نورو دوستانو سره ګډ (شریکه) کړم او کوښښ به وکړم، تر څو هغه ته دنده ومومو

بیا ښځې یې د هغه ملګري ته، دوعا (دعا) وکړه.

ډوډی، تیاره وه.

ښځې یې، غږ کړ.

کولای شم، کتغ و باسم.

د قاسم پلار و ویل:

هو!

د لمانځه وخت هم، نږدې کیږی، لمړی به ډوډۍ وخورو، بیا به اودسونه او وروسته به لمنځونه وکړو.

ښځې یې و ویل:

سمه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې پر خپل کوچني ماشوم غږ او ویې ویل:

اله!

د لاس منځلو کوزه او لګن راوړه.

دلاس دسمال دې هم، له هېره و نه اوځي.

لږ ځند وروسته د هغې کوچني زوی، غږ کړ.

لګن مې پیدا، مګر کوزه، ورکه ده.

هغې و ویل:

د منځلو نه مې وروسته یوه ځای لمر ته، ایښې وه.

زوی یې بیا، په لټه کې شو او ویې ویل:

ما خو پیدا نه کړه، ته په خپله، وګوره!

هغه هم په لټه کې شوه.

اخوا دېخوا وګرځېده، کوزه یې پیدا نه کړه.

بیا یې په یاد راغله چې سهار د منځلو نه یې وروسته د اوبو نه ډکه کړې او لمر ته یې ایښې ده.

د ځان سره په خندا شوه.

بیا یې خپل زوی ته و ویل:

هغه مې لمر ته، ایښې وه، زما هم له یاده وتې وه.

زوی یې، و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

ته له اوسه لېونی، یې.

څو کاله وروسته به دې ډوډۍ خوړل هم له یاده و وځي.

هغې و ویل:

دومره لېونی، هم نه یم.

یوازې نن مې له هېره و وته.

زوی یې و ویل:

سمه ده!

ته کتغ و باسه او زه به په لاسونو، اوبه واچوم.

د هغې زوی، د کورنۍ غړو لاسونه پرېمنځل.

مور یې هم دستر خوان اوار او ډوډۍ یې پرې کېښوده.

بیا یې، تود کتغ راوړ او ټولو د بسم الله په ویلو سره، پر خوراک، پیل کړ.

ډوډۍ وخوړل شوه.

دستر خوان ټول او چای راوړل شو.

د چای څښلو نه وروسته، د قاسم پلار پاڅېد او د کوټې نه د باندې شو.

بوټان یې په پښو کړل او دانګړ نه هم د باندې شو.

ښځې ته یې غږ کړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازه بنده کړه!

ښځې يې و ويل:

سمه ده!

هغه جومات ته لاړ.

او د لمانځه ورکولو نه وروسته، بېرته کور ته، راغی.

ورځې شپې او شپې په ورځو بدلېدې.

څه وخت تېر شو.

میاشت وروسته د هغه ملګری، بیا راغی.

اوا (هوا) سړه او د ژمي ورځې وې.

دروازه يې وټکوه.

د قاسم پلار په کور کې و.

هغه دروازې ته لاړ.

دروازه يې خلاصه کړه.

سترګې يې پر خپل ملګري ولګېدې.

ملګري يې هغه ته، سلام ورکړ.

د قاسم پلار هم د هغه سلام ته وعليکم، و ويل.

بيا يې سره، روغبړ وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

ملګری ته یې د کور ننوتو، بلنه ورکړه.

هغه هم د قاسم پلار سره، د هغه کوټې ته لاړ.

دواړه پر توشکې، کښیناستل.

خبرې پیل شوې.

څو دکیکې تېرې شوې.

ښځې یې چای دم کړ او د قاسم په لاس یې کوټې ته، ولیږه.

قاسم کوټې ته، د ننه شو.

سلام یې، ورکړ.

د قاسم د پلار ملګري، د هغه سلام ته، وعلیکم و ویل.

هغه چای مجمه (پطنوس)، د میلمه مخې ته کېښوده.

بیا یې په پیالو کې چای، و وېشه.

لمړۍ پیاله یې د خپل پلار ملګري مخ ته، کېښوده.

بله یې خپل پلار مخې او دریېمه یې ځانته جلا، کړه.

بیا یې خوږه (شېریني) میلمه ته وړاندې کړه.

میلمه پوښتنه وکړه:

دا خو به قاسم نه وي؟

د هغه پلار و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

دا په خپله دی.

د وزګار تیا له کبله، ډېری وخت په کور کې وي.

هغه و ویل:

ما شا الله!

ښکلی او تکړه ځوان دی.

تا د همده له پاره د کار موندنې په لټه کې وې؟

د قاسم پلار و ویل:

هو!

لمړی مې غوښتل د هغه له پاره دنده او بیا وروسته، هغه ته، کوژده وکړم.

ملګري يې، و ویل:

ما خو د وعدې سره سم هغه ته دنده پیدا کړه.

د قاسم پلار ډېر خوشحاله شو او ويې ویل:

چېرته او د څه دنده؟

ملګري يې و ویل:

زمونږ او تاسو په نصیب کې یوازي، یوه دنده ده.

دا دنده ملایي نومیږي.

د قاسم پلار په خندا شو او ويې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ هم، پا چاهي نه غواړو.

بیا درېواړه، کټ، کټ په خندا شوو.

وروسته، ملګري یې جب ته لاس کړ.

دسمال یې د جب نه و باسه او خپله پوزه یې په دسمال پاکه کړه.

بیا یې و ویل:

قاسم دې خدای بې تالو (طالو، طالع) نه کړي.

هغه ته مي د اومې سیمې (ناحې) اړونده، د سرک نو په سیمې کې په یوه جومات کې، امامي وموندو.

قاسم او د هغه پلار ډېر خوشحاله شوو.

بیا د قاسم پلار و پوښتل:

التبه د قاسم له پاره د اوسېدو ځای شته؟

ملګری یې و ویل:

هو!

یوه خونه (کوټه) شته، کومه چې حمام هم لري.

په دالان (دهلېز) کې، کوشنی ځای د پخلي له پاره، هم لري.

قاسم خوشحاله شو او ویې ویل:

شاوخوا خلک، د کوم ځای دي؟

د قاسم پلار، ملګری و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

دا خو کابل ياني پلازمېنه ده.

د هر ولايت کسان په کې شته، خو ډېری يې پاړسي (دري) ژبي دي.

قاسم موسکی، شو.

بيا يې و پوښتل:

تنخوا، څوک ورکوي؟

د پلار ملګري يې هغه ته و ويل:

تنخوا خو، دولت ورکوي.

مګر درې وخته ډوډی، پر خلکو ده.

هغوی په وار(نوبت)، ډوډی ورکوي.

بيا د قاسم ملګري زياته کړه:

البته به لمونځ ورکوي او هم به د سهار او ماسپښين لمانځه نه وروسته به، ماشومانو ته ديني سبکونه (سبقونه) وايي.

قاسم و ويل:

سمه ده!

کومه ستونزه، نه وينم.

چای څښل خلاص شو.

بيا د قاسم پلار ملګري، و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

اوس به دواړه اومې سیمې (ناحې) ته لاړ شو.

تا به، د سیمې ملکانو سره آشنا او هم به د مازیگر لمونځ جمع، مونږ ته، راکړې.

هغه و ویل:

سمه ده!

بیا د قاسم پلار ملگری، له ځایه پاځېد.

قاسم ته یې، و ویل:

درځه چې، لاړ شو.

قاسم هم، پاڅېد.

دواړه یوه ځای، د انگړ نه د باندې شوو.

لمړی د ښار مرکز، بیا د تېمورشاهی واټ ته، لاړل.

وروسته د لرزانک پله نه تېر شوو او د پوهنتون موټر تم ځای ته ځېرمه، د موټر په انتظار شوو.

الته پخوا د چهلستون د موټرو تم ځای، و.

څه موده تېره شوه.

د چهلستون د موټر، ملی بس چې د ټا ټا او هند هېواد تولید و، ورسېد.

دواړه د موټر د ښت (شا) دروازې نه وختل.

د قاسم د پلار ملگري، څوکی و مونده او پرې کښېناست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مګر قاسم ته، څوکۍ پاتې نه شوه.

هغه د بس په دالان کې، ودرېد.

څو دکیکې وروسته، موټر ډک شو، ملي بس حرکت وکړ.

د موټر نګران (کس چې پخوا به یې په ملي بس کې پیسې ټولوې) غږ کړ.

خپلې ماتې پیسې وباسئ!

په هغه وخت کې د ملي بس موټرو کرایه هم، یوه افغانۍ وه.

د قاسم پلار ملګري دوې افغانۍ له جبه و وېستې او نګران ته یې، ورکړې.

څه څنډ وروسته، نوی سړک (سرک نو) تم ځای ته، ورسېدل.

بیا کلینډر غږ کړ:

سرکې نو والا کوز، شئ!

د قاسم پلار ملګری ودرېد او قاسم ته یې و ویل:

له خیره ورسېدو.

راځه چې کوز، شو.

هغوی له موټر نه، کوز شوو او د سرکې نو تخنیکم په پاخه سړک لمر خاتو (ختیځ) پلو، روان شوو.

د تخنیکم ودانۍ له ورایه ښکارېده، کومه چې د پخواني شوروي هېواد په مالي مرسته، جوړه شوې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

بیا هغوی د ملا بزرګ، زیارت کوټې ته، ورسېدل.

د قاسم پلار ملګري و ویل:

دا دی!

ورسېدو!

بیا د ملا بزرګ، کوټې ته ننوتل.

څو ګامه وروسته جومات، ښکاره شو.

د قاسم پلار ملګري و ویل:

دا جومات، په خپله دی.

بیا د جومات انګړ دروازې ته، ورسېدل.

د جومات انګړ دروازه تړلې وه.

د قاسم د پلار ملګري، قاسم ته و ویل:

ته د دروازې تر څنګ ودرېږه، زه به د ملک کورته، لاړ او کیلۍ به ترې، واخلم.

قاسم و ویل:

سمه ده!

قاسم، د دروازې تر څنګ ودرېد.

قاسم د پلار ملګری، ملک کور خوا ته، لاړ.

څو دکیکې نه وې تېرې شوې چې هغه، د یوه کس سره، راغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا قاسم د پلار ملګري، قاسم يې د هغه سره وپېژاند (معرفي کړ).

بیا ملک د هغه سره روغبړ وکړ.

وروسته يې کيلی له جبه، و ويسته او جومات د انګړ دروازه يې خلاصه کړه.

بیا درېواړه، جومات انګړ ته، ننوتل.

ملک، قاسم يې د انګړ سره بلد او وروسته يې هغه ته، د اوسېدو خونه (کوټه) و ښوده.

بیا يې هغه ته، و ويل:

دا د جومات اودس خونه ده.

دلته يوه کوشنی حمام خونه او څو تشنابونه هم شته، چې د اړتيا په وخت کې، ټول خلک، ترې کار اخيستی، شي.

قاسم و ويل:

مننه کوم.

تر اوسه، اودس لرم.

بیا هغوی جومات ته، ننوتل.

شاو خوا وګرځېدل.

د مازيګر د لمانځه، وخت نږدې شو.

ملک، ملا قاسم ته و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د جومات لوډسپيکر دی.

د همدې ځای نه، کولای شئ، آذان ور کړې.

څه ځنډ وروسته ملا قاسم د مازيګر اذان ورکړ.

سيمې خلکو د مازيګر آذان په اورېدوسره، خوشحاله شوو.

خلک راټول شوو.

ملا قاسم د مازيګر لمانځه، جمع ورکړه.

وروسته د هغه د پلار ملګرې و ويل:

اوس به ملا قاسم کورته، لاړ شي.

د خپل پلار او مور نه خدای پاماني واخلي او خپله بستره او نور ضروري شيان به هم، له ځانه سره، راوړي.

ملک و ويل:

سمه ده!

خو دلته مونږ د پخلي خونې اسباب لرو.

ملا صيب قاسم هم کولای شئ، ترې ګټه پورته، کړي.

په خبرو، خبرو هغوی د جومات له انګړ نه، و وتل.

ملک د جومات انګړ دروازه، وتړه.

بيا يې هغوی ته د کور تګ، بلنه ورکړه.

ملا قاسم هم، د هغه نه مننه وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملک خپل کور ته روان شو.

د ملا قاسم پلار ملګری هم د ملا قاسم نه، خدای پاماني واخیسته اوملا قاسم ته یې د ملک کور و ښود.

بیا یې زیاته کړه.

سبا چې راغلې، لمړی د ملک کورته لاړ او کیلې ترې واخله.

ملا قاسم و ویل:

سمه ده!

بیا یې د خپل پلار ملګري نه مننه وکړه او مخ پر تم ځای یې، حرکت وکړ.

څو دکیکې وروسته د ښاري موټرو تم ځای ته، ورسېد.

هغه بیا هم په یوه ملی بس کې، کښېناست او ښار کې، کوز شو.

ماښام لمونځ یې په جمع، د پل خشتی جومات کې، ادا کړ.

بیا ورو، ورو کور ته روان شو.

لږ ځنډ وروسته، کور ته، ورسېد.

دروازه یې و ټکوه.

کوشنی ورور یې، دروازه خلاصه کړه.

ملا قاسم کورته، د ننه شو.

څه ځنډ وروسته، پلار یې هم د جومات نه، کورته، ستون شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

ملا قاسم، ټوله کيسه هغه ته، وکړه.

پلار يې ډېرخوشحاله شو.

بيا يې خپلې ښځې ته، و ويل:

سبا وختي، د قاسم بستره لمر ته واچوه، بيا يې په بوغبند کې وتړه چې سبا د غرمې نه وروسته يې له ځان سره يوسي.

هغې و ويل:

سمه ده!

وروسته يې قاسم ته و ويل:

په اوني کې يوه ورځ راځه او خپل کالي هم د ځانه سره راوړه، چې درته يې پرېمنځم.

هغه و ويل:

سمه ده مورې.

هرو مرو به يې راوړم.

زه خو په منځلو يې هم، نه پوهيږم.

مور يې و ويل:

په اونۍ کې يوه ورځ، خپله بستره هم لمر ته اچوه.

ملا قاسم و ويل:

سمه ده مورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

د شپې ډوډۍ خوړلو نه وروسته ټول بیده شو.

ملا قاسم ډېر خوشحاله و.

د خوشحالۍ نه يې ښه خوب، و نه کړ.

راز، راز سوچونه به يې، وهل.

سهار شو.

ملایانو د سهار آذانونه، کول.

د قاسم پلار، ملا قاسم او د کورنۍ نورو غړي يې هم د خوب نه پاڅېدل.

اودسونه يې، وکړل.

بیا ملا قاسم د خپل پلار سره، د کور نه، و وت او جومات ته، روان شوو.

لمونځ يې په جمع ادا او ورسته د کلیوالو سره په خبرو بوخت شوو.

لمر راوخوت.

هر څوک (کس) خپلو کورونو خوا، روان شوو.

ملا قاسم هم د خپل پلار سره، کور ته ستون شو.

مور يې له ورایه د هغه بستره لمر ته غوړولې وه.

د سهار چای تیار و.

ټولو په خوند سره، د سهار چای و څښل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

ملا قاسم هم د ځینو کتابونو په ټولولو بوخت شو.

کتابونه یې راټول او څو کتابچې یې هم ور سره کېښودې.

بیا یې د کوټې الماری نه، دوې کلمونه (قلمونه) او یوه پنسل هم د کتابونو تر څنګ، کېښودل.

ورسته یې څه د سپینو کاغذونو چوپړې و موندې او هغه یې هم د کتابونو تر څنګ کېښودې.

ورځ تېره او غرمه شوه.

ډوډۍ یې په کور کې، وخوړه.

د ګاونډي کورته لاړ او د هغه نه یې د لاس ګاډي غوښتنه وکړه.

هغه ورته لاس ګاډی ورکړ.

ملا قاسم، نه شو کولای چې د لاس ګاډي نه، کار واخلي.

بیا ګاونډ یې و ویل:

زه به خپل زوی ته غږ و کړم، تر څو، د تا سره، مرسته وکړي.

ملا قاسم و ویل:

سمه ده!

بیا ګاونډ یې خپل زوی ته، غږ کړ.

د هغه زوی، راغی.

پلار ته یې، سلام ورکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

پلار يې د هغه سلام ته، وعليکم و ويل.

ګاونډ خپل زوی ته و ويل:

ملا صيب قاسم، لاس ګاډی نه شي چلولی.

ته ور سره، مرسته وکړه!

زوی يې و ويل:

سمه ده پلاره!

د ګاونډي زوی د ملا قاسم سره دهغه کور ته، روان شوو.

لاس ګاډی يې د هغه دروازې اړخ ته ودراوه او ملا قاسم ته يې و ويل:

لاړ شه!

بستره راوباسه او لاس ګاډي کې يې کېږده.

ملا قاسم کور ته، د ننه او بستره يې ځټ (شا) ته، واچوه.

د کوره، و وت.

لمړی يې خپله بستره په لاس ګاډي کې، کېښوده وروسته يې ټول شوي کتابونه او نور شيان يې هم تر ځنګ، کېښودل.

د ګاوند زوی، وپوښتل:

ټول شيان خلاص شو.

ملا قاسم و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو!

بیا ګاوندۍ زوی، و ویل:

کومې خوا ته، ځو؟

ملا قاسم و ویل:

لږ صبر وکړه، زه به د خپلې کورنۍ سره خدای پاماني وکړم.

ګاوندۍ زوی، و ویل:

سمه ده!

زه درته انتظار کوم.

ملا قاسم په چټکۍ سره، کور ته د ننه شو.

څو دکیکې وروسته ، بېرته د باندې شو.

په سترګو کې یې اوښکې څرخېدې.

بیا یې دسمال د جبه و ویست او پر سترګو یې وګرځاوه.

وروسته یې دسمال کات (قات) او بېرته یې په جب کې د ننه کړ.

ګاوندۍ زوی ته یې و ویل:

څه چې ځو!

الک و پوښتل:

کومې خوا، لاړ شو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

ملا قاسم و ویل:

پوخ سړک خوا.

الک و ویل:

سمه ده!

په دواړو سترګو.

بیایې لاس ګاډی ته، حرکت ورکړ.

څو دکیکې (دقیقې) وروسته، پوخ سړک ته ورسېدل.

بیا یې الک ته و ویل:

دلته ودرېږه!

زه به یوه ټکسي موټر، ونیسم.

الک و ویل:

سمه ده!

ملا قاسم ټکسي موټرو ته، لاس نیوه او د هغو د چلونکو سره به یې په بیه کې جګړې، کوې.

لږ څنډ وروسته یوه چلونکي د هغه سره سم (موافقه) شو.

چلونکی د موټر نه کوز او د موټر ډاله یې خلاصه کړه.

د هغه بستره یې په کې کېښوده.

کتابونه او نور شیان یې، د موټر په سېټ کې، کېښودل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چلونکی، پر خپلې څوکی، کښېناست.

بیا یې ملا قاسم ته اشاره وکړه، تر څو، موټر ته د ننه شي.

ملا قاسم د الک نه، مننه وکړه.

بیا یې د هغه نه، خدای پاماني واخیسته او موټر ته، د ننه شو.

الک په خپله مخه او ملا قاسم هم نوې دندی خوا، روان شو.

څه ځنډ وروسته، الته ورسېد.

موټر یې نږدې جومات سره ودراوه او د هغه نه یې و غوښتل، د څو دکیکو (دقیقو) له پاره ودرېږي، تر څو د ملک د کور نه کیلی، راوړی.

چلونکي و منه، او موټر یې بند کړ.

ملا قاسم د ملک کور خوا روان او دروازې ته نږدې شو.

دروازه یې وټکوه.

د هغه زوی دروازې ته، راو وت.

لمړی یې دروازه خلاصه کړه او ملا قاسم ته یې سلام ورکړ.

ملا قاسم هم د هغه سلام ته، وعلیکم و ویل.

بیا د ملک زوی وپوښتل:

څوک او د چا سره دې، کار دی؟

ملا قاسم و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

زه ملا قاسم او د ستاسو جومات نوی ملا امام، یم.

الک خوشحاله شو او ویې ویل:

ډېر ښه!

څه غواړې؟

ملا قاسم و ویل:

ملک صیب په کور کې شته؟

الک و ویل:

هو!

پلار مې، په کورکې دی.

ملا قاسم و ویل:

کېدای شي دهغه نه د جومات کیلی راوړې؟

هغه و ویل:

زه کور ته ځم او هغه ته، وایم.

هغه په منډو، کور ته د ننه شو.

څو دکیکې نه وې تېرې شوې چې، ملک دروازې ته راغی.

دروازې نه، د باندې شو.

سترګې یې پر ملا قاسم، ولګېدې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېر خوشحاله شو.

لمړی یې، هغه ته سلام ورکړ.

ملا قاسم، د هغه سلام ته وعلیکم، و ویل.

بیا ملک، ملا قاسم ته د کور د ننوتو بلنه، ورکړه.

ملا قاسم مننه وکړه او ویې ویل:

ټکسي موټر، ولاړ دی.

باید بستره ترې کښته او کوټې ته یې، یوسم.

ملک و ویل:

سمه ده!

درځه چې، ځو.

دواړه د ټکسي موټر خوا ته، روان شوو.

په دي وخت کې چلونکی، هم د موټر نه، کښته شو.

ملک او ملا قاسم دواړه موټر ته نږدې، شوو.

بیا ملک، ملا قاسم ته کیلی ورکړې او هغه ته یې و ویل:

ته د جومات دروازه خلاصه او زه به بستره، دننه کړم.

ملا قاسم مننه وکړه او کیلی یې، واخیستې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

د جومات دروازه يې خلاصه او ملک هم بستره د موټر د ډالې نه ښکته، د جومات انګړ ته يې د ننه کړه او پر اوچت او پاک ځای يې کېښوده.

ملا قاسم ټکسي ته نږدې او د موټر کرايه يې ورکړه.

بيا يې د موټر نه کتابونه، نور شيان کوز او د چلونکي نه يې مننه او بيا وروسته يې خدای پاماني واخيسته او جومات، ته د ننه شو.

د جومات دروازه يې پورې کړه.

چلونکي هم موټر چالان (شټاټ) او ببرته، مخ پر ښار، روان شو.

ملک د ملا قاسم سره د هغه بستره او نور شيان کوټې ته، د ننه کړل.

بيا يې د ملا قاسم نه پوښتنه وکړه:

ډوډی دې خوړلې ده؟

هغه و ويل:

هو!

ډوډی مې په کور کې، خوړلې ده.

بيا ملک و ويل:

ته کوټې کې خپل کالي ځای پر ځای او زه به د خپل زوی په لاس تا ته چای، ولېږم.

ملا قاسم د هغه نه، مننه وکړه.

بيا ملک د ملا قاسم نه وپوښتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

شین چای درولېږم او که تور چای؟

ملا قاسم و ویل:

زه د شین چای سره، عادت یم.

که شین چای وي، ډېره مهرباني به مو، وي.

ملک و ویل:

ستونزه نشته!

زه به، تا ته، شین چای ولېږم.

ملا قاسم، د ملک نه مننه وکړه.

ملک د جومات انګړ نه، و وت او خپل کور ته روان شو.

څو دکیکې وروسته یې، ملا قاسم ته، چای واستاوه.

د چای سره لږه خوږه، هم وه.

ملا قاسم د چای د څښلو نه وروسته، خپل ماسپښین لمونځ بې له جمع نه، ادا کړ.

بیا یې د مازیګر آذان او پر خپلې دندې پیل کړ.

کال یې تېر کړ.

بیا یې د مجلا اسناد جوړ، تر څو د عسکري نه معاف شي.

دوې کاله تېر شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

پلار يې هغه ته کوژده وکړه او کال وروسته يې، هغه ته واده هم وکړ.

د خدای فضل ده، د ملايانو رسم او رواج لنډ او لږ مصرفه وي.

دا کار د شريعت سره هم تړلی او پر ځواني کورنۍ کوم بوج، نه راولي.

او د بلې خوا په کې، ډېر ثواب هم شته.

ملا قاسم خپل نوی ژوند پواځې او د خوشحالۍ سره پيل کړ.

کال تېر شو.

لمړی د هغه پلار په حق و رسېد.

بيا شپږ مياشتې وروسته يې مور هم مړه (وفات) شوه.

دوې کاله وروسته، خدای هغه ته يوه ښکلې ماشوم ورکړ.

بيا دوې کاله وروسته، هغه ته خدای بل ماشوم، هم ور په برخه کړ.

هغه په دندې بوخت او ټول خلک د هغه نه خوشحاله وو.

هغه به د سيمې خلکو ته، لمونځ ورکاوه، د سهار او ماسپښين لمانځه نه وروسته به يې ماشومانو او نوي تنکي ځوانانو ته، ديني سبقونه ويل.

خلکو به هغه ته، دعا ګاني او په ستونزو کې به يې د هغه سره مرستې کوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

بیا یوه کس چې حج یې کړی او حاجي چغل نومېده، د خپل د ورور، کوشنی کور (حوېلي) یې ملا قاسم ته ور کړه، تر څو هوسا ژوند وکړي.

ملا قاسم، التـه کډه وکړه او په رښتیا هم، ارامه شو.

ماشومان یې څه چورپه شو.

یو یې په لاره تګ، پیل او بل یې په چارغوکو، شو.

څو میاشتې، تېرې شوي.

د هغه ښځه امېندواره شوه.

هغوی د نوې ماشوم د راتګ په خوشحالۍ کې، شپې سبا کوې.

د ملا قاسم بل ورور هم زلمی شو او د نورو ورونو او خویندو سرپرستي یې، په غاړه واخیسته.

کله نا کله به ملا قاسم، هم د هغوی سره مرستې کوې.

څه وخت نور هم، تېر شو.

د هغه پر ښځې درد، راغی.

هغې د ملا قاسم نه وغوښتل چې روغتون ته یې، ورسوي.

هغه هم و منه.

اخوا او دېخوا یې و کتل.

سترګې یې پر یوه واسکټ ولګېدې او پر تن یې کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

ماشومان یې یوې کوټې ته د ننه کړل، دروازه یې بنده او د ښځې سره په چټکۍ سره، د باندې او د انګړ دروازه یې د څټ (شا) نه هم وتړه.

ښځه یې د لاس نه ونیوه او مخ پر پوخ سړک یې منډې پیل کړې.

لږ ځنډ وروسته، پوخ سړک ته، ورسېدل.

کله یوه موټر او کله به یې بل موټر ته، لاس ورکاوه.

ټکسي هم لږ، وو.

په دې وخت کې یوه کس خپل شخصي موټر د هغوی تر څنګ ودراوه او له هغه یې و پوښتل:

خیریت خو به وي چې داسې وارخطا، یې؟

ملا قاسم و ویل:

ښځه مې ډېره ناروغه ده او غواړم روغتون ته یې ورسوم.

چلونکي و ویل:

اله (هله) ژر، شئ.

موټر ته، وخېژئ.

هغه هم په خپله له موټر نه، ښکته شو.

د ملا قاسم سره یې، مرسته وکړه.

ژر یې دروازې بندې او پر خپلې څوکۍ کښېناست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېوني ملا

....

موټر يې چالان او پر ښار لورې يې، حرکت وکړ.

په لاره کې يې موټر په چټکۍ سره زغلاوه تر څو ژر روغتون ته، ورسيږي.

څو دکيکې وروسته هغه د کابل ښار زيږنتون ته، ورسېد.

موټر يې د انګړ دروازې ته نږدې کړ.

د دروازې ساتونکی، ور نږدې شو او د چلونکي نه يې و پوښتل:

څه کيسه ده؟

هغه و ويل:

عاجل ناروغ، په موټر کې، پروت دی.

ساتونکې په چټکۍ سره دروازه خلاصه او موټر هم د روغتون انګړ ته ننوت.

نرسانو په چټکۍ سره تذکره (ستريچر) را و ويسته او هغه يې په تذکرې کې واچوه او بيړني کوټې (عاجلې خانګې) ته يې د ننه کړه.

بيا يوه نرسه، راو وته او ملا قاسم ته يې و ويل:

ستا ناروغه په بيړني حالت کې ده، ته الته نږدې، پر هغې څوکۍ کښېنه.

که چېرې دوايي ته اړتيا شوه، ته به يې د باندې درملتون نه، راوړې.

هغه و ويل:

سمه ده، خورې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

ملا قاسم څوکۍ خوا ته روان شو.

د کرسي آیت په ویلو یې پیل کړ.

څو دکیکې نه وې تېرې شوې، چې یوه نرسه په منډو هغه خوا ته نږدې شوه.

هغه ته څېرمه ودرېده او نوسخه (نسخه) یې هغه ته، ورکړه.

ملا قاسم و پوښتل:

د کوم ځای نه یې راوړم؟

هغې و ویل:

د باندې درملتون نه یې، ژر راوړه.

هغه له ځایه پاڅید.

نوسخه (نسخه) یې په لاس کې ټینګه و نیوه او په چټکۍ سره د روغتون انګړ نه و وت.

نږدې درملتون ته ، ننوت.

درملتون والا نوسخه وکته او هغه ته یې و ویل:

یوه کلم (قلم) دوایي یې لرو، مګر بل کلم (قلم) یې نه لرو، ته په نورو درملتونونو کې، پوښتنه وکړه.

هغه و ویل:

سمه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا د درملتون نه و وت.

د هر کس نه به یې د بل نږدې درملتون پوښتنه کوه.

لږ مخ ته، لاړ.

د جلب او احضار عسکرو، ورته پام شو.

هغه ته یې و ویل:

چېرته روان یې چې مونږ عسکرو ته هم، نه ګورې؟

هغه نږدې شو.

لمړی یې سلام واچوه او بیا یې و ویل:

تاسو زما په حال، څه خبر یاست؟

زما ښځه ناروغه، ده.

دا دی، نوسخه (نسخه) یې وګوره، دوا پسې سرګردانه، ګرځم.

عسکرو ویل:

نوسخه (نسخه) دې څه کوم.

د عسکرۍ سند لرې؟

هغه و ویل:

هو!

د واسکټ په یوه جب کې لاس د ننه کړ، بیا یې په بل جب کې لاس د ننه کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

بیا یې د کمیس د جبونو(جیبونو) په لټولو پیل کړ.

څه یې و نه موندل.

اسناد یې په کورکې پاتې شوي ول او هغه په چټکۍ سره د کوره، وتی و.

بیا یې د عسکرو مشر ته و ویل:

زه خو په چټکۍ سره د کور نه، راو وتم.

اسناد مې د بل واسکټ په جب کې پاتې دي.

د عسکرو مشر و ویل:

غټ سړی یې.

هسې دروغ ، مه وایه!

ملا قاسم و ویل:

زه ملا یم، دروغ نه وایم.

که غواړې، زما سره روغتون ته لاړ شه، د نږدې یې وګوره.

د عسکرو مشر و ویل:

په لېونتوب دې، ځان مه وهه.

دلته پر ځمکه کښېنه، تر څو جیپ موټر راشي.

تا به د راټولول مرکز ته، ولېږو.

نورې خبرې، الته وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

هغه په زاريو پيل کړ.

هر څه چې به يې ويل، عسکرو مشر، نه منه.

هغه، د عسکرو خوا ته، ودرېد.

په زړه کې يې تېر شو، دا چې:

که چېرې څو افغانۍ هغه ته د رشوت په توګه ورکړم، هغوی به ما خوشې کړي.

بيا د ځايه پاڅېد.

جب ته يې لاس کړ.

څه پيسې يې د جب نه و وېستې.

پيسې يې په نيغه او برالا توګه د عسکرو مشر(کوماندان) ته په جب کې، کېښودې.

د عسکرو مشر پيسې بېرته، ور تېله کړې.

هغه ته يې و ويل:

په ما دې، رشوت خور خيال کړی دی؟

له ځايه پاڅېد.

د ملا قاسم په وهلو يې پيل کړ.

هغه خوارکی يې څو سپېړې، کش کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

هغه هر څه زاری وکړې، خو د خوشې کېدو چانس (شانس) یې لږ شو.

بیا د نورو عسکرو، پر هغه زړه وسوزېد، او هغه یې د وهلو نه خلاص کړ.

ماښام یې د څه نورو ځوانانو سره په موټر کې واچاوه او ټولولو مرکز(مرکز تجمع) ته یې ولیږه.

البته هم د رسېدو سره سم یې، په ژړا او زاریو پیل کړ.

چا یې غږ، نه اورېده.

پوره څلور ورځې تېرې شوې.

سترګې یې د ژړا نه سرې او هېڅ خوب یې نه درلود.

څلور ورځو نه وروسته الوتکه کندهار ولایت ته، پلان شوه.

ملا قاسم یې د نورو کسانو سره، کندهار ښار ته ولیږه.

په اوایې ډګر کې د کښته کېدو سره سم، یې پر ژړا او زاریو پیل کړ.

هر چا به ویل چې هغه، لېونی دی.

د اوایې ډګر، اړونده کسانو هغه یې الته وساته، تر څو څرګنده شي چې په ریښتیا لېونی دی او که هسې ځان یې په ټګۍ وهلی دی.

په ډګر کې به نورو عسکرو هغه ته لېونی، ویل.

هغه په ډګر کې په لېوني ملا سرغندوی (مشهور) شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ یې په چیغو، چیغو ژړل.

په دې وخت کې یوه جنرال چې نوم یې عصمت او مستعار نوم (تخلص) یې مسلم، نومېده په اوایې ډگر کې الوتکې ته انتظار کوه، تر څو کابل ته لاړ شی.

هغه د ملا قاسم د چیغو غږ واورېد.

خپل یوه ساتونکی ته یې و ویل:

ته لاړ شه او د کس نه پوښتنه وکړه چې، ولې ژاړي.

ساتونکی یې هغه ته نږدی او ویې پوښتل:

هغه په ژړا، ژړا کې هغه ته یې خپله لنډه کیسه وکړه.

ساتونکی هم خواشینی او بېرته یې عصمت مسلم ته، د هغه ژړا سبب وړاندې، کړ.

د کوماندان پر هغه زړه وسوځېد او هغه یې ځانته وباله.

ملا قاسم هم، کوماندان ته نږدې او لنډه کیسه یې په ژړا سره، هغه ته، بیان کړه.

کوماندان، ډېر خواشینی شو او هغه ته یې و ویل:

دلته نږدې کښېنه!

لږ ځنډ وروسته الوتکه له کابل نه، راځي.

بیا به دې له ځانه سره، بېرته کابل ته یوسم.

ملا قاسم خوشحاله شو او هغه ته یې د خیر دوعا، وکړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

نیمه ګړۍ وروسته، الوتکه د کابل ښار نه، کندهار اوایي ډګر ته ورسېده او الته، کوزه شوه.

خلک د الوتکې نه کښته شوو او د اوایي ډګر ودانۍ ته ننوتل.

بیا کوماندان پر خپل ساتونکي غږ کړ.

اله!

ژر ملا صیب له ځانه سره الوتکي خوا ته، یوسه.

په دې وخت کې یوه عسکر غږ کړ:

دا لیونی زمونږ په قبضه کې دی.

تاسو، هغه چېرې بیایې؟

ساتونکي و ویل:

هغه د کوماندان په امر ببرته کابل ته، بیا یو.

عسکر و ویل:

ته دلته اوسه!

زه خپل مشر ته خبر ورکړم.

ساتونکي و ویل:

ډېرې خبرې مه کوه.

زه لاس دې خلاص.

بیا یې ملا قاسم مخکې او د اوایي ډګر ودانۍ نه،په ګډه و وتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

بیا د الوتکې خوا ته، روان شو.

د الوتکي په دروازې کې، ستېوردیسې ولاړې، وې.

د مسافرو نه یې د ټکټ پوښتنې کوې.

هر کس به د ننوتو نه د مخه، خپل ټکټ ښوده.

په د ې وخت کې د ملا قاسم وار، راغی.

ستېوردیسې د هغه نه، د ټکټ پوښتنه وکړه.

هغه و یل:

زه خو، ټکټ نه لرم.

بیا هغې و ویل:

خیر، کوز شه.

د ساتونکې ورته پام شو.

هغه و ویل:

دا زمونږ د کوماندان، کس دی.

بیا ملا قاسم ته نږدې شو او هغه یې د لاسه ونیو او ځانته، نږدې یې پر یوې څوکۍ کښېناوه.

الوتکه ډکه شوه.

ستېوردیسو د الوتکې دروازه، وتړه.

د الوتکې زینه لرې او الوتکې په حرکت، پیل کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

لږ څنډ وروسته د ځغاستو سړک ته، ورسېده.

بیا یې په ځغاستو پیل او اوا (هوا) ته پورته شوه.

ګړی نه وه تېره شوې چې الوتکه، کابل ښار ته ورسېده او لږ څنډ وروسته، د کابل ښار اوایي (هوايي) ډګر کې، ښکته شوه.

د ښکته کېدو له پاره، اړونده زینه ورسېده او د الوتکې دروازې ته څېرمه ودرېده.

ستوردیسو د الوتکې دروازه خلاصه کړه.

بیا یې مسافرو ته و ویل:

کابل ښار ته ښه راغلاست.

اوس کولای شئ، خپلې کڅوړې له ځانه سره کوزې کړئ.

خلک له ځایونونه پاڅېدل، کڅوړې او نور وسایل یې له ځانه سره واخیستل او د الوتکې نه په وار سره، ښکته شوو.

ملا قاسم ډېر وېرېدلی و.

په زړه کې یې تېر شوه اوس بیا هغه عسکری ته و نه، نیسي.

په دې وخت کې د کوماندان ساتونکې، پر هغه غږ کړ:

مه وېرېږه!

زه در سره، یم.

بیا ملا قاسم د کوماندان ساتونکي سره، د اوايي ډګر ودانۍ نه، و وت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تکسي يې و نيو.

بيا سيده، د روغتون د انګړ دروازې ته ځېرمه ودرېد.

په منډو روغتون ته د ننه شو.

د نوکريوال کوټې دروازه يې خلاصه کړه.

نوکريوال و ويل:

خيريت دی؟

ولې وارخطا، يې.

ملا قاسم و ويل:

ښځه مې څنګه ده؟

نوکريوال و ويل:

کومه ښځه؟

هغه و ويل:

زما ښځه.

کومه مې، چې د زېږون له پاره، راوستې وه.

نوکريوال و پوښتل:

کومه ورځ دې راوستې وه؟

هغه و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه اونۍ نه، مخکې.

بیا هغه و ویل:

ته، کښېنه!

دا دی، زه به کتاب وګورم.

نوکریوال، کتاب خلاص د نومونو په ویلو یې پیل کړ.

په دې ترڅ کې یې د هغه د ښځې نوم، واخیست.

هغه و ویل:

هو!

همدا ده!

څنګه او چېرته ده؟

نوکریوال، سوړ اوسېلی وباسه او هغه ته یې و ویل:

تر اوسه چېرې وې؟

هغه و ویل:

پر ما یوه پېښه شوې وه.

بیا یې په لنډه، هغه ته بیان کړه.

نوکریوال و ویل:

څه چې د خدای رضا وي، هغه کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا ښځه وفات شوې او خپل پاتې عمر يې تا ته، وبانښه.

خو ماشوم دې، ژوندی دی.

ته دلته کښېنه!

زه به، درته د يوه امبولانس موټر امر واخلم.

د ملا قاسم اوښکې، وچې او هک پک شو.

نوکريوال، په چټکۍ سره، هغه ته د امبولانس امر واخيست.

چلونکی يې و موند او د سړې خونې تر څنګ يې، امبولانس ودراوه.

مړی د پخوانه منځل شوی او کفن شوی و.

هغه يې د نورو کسانو په مرسته، په امبولانس کې کېښود.

بيا يې ملا قاسم ته، و ويل:

موټر ته، پورته شه!

هغه موټر ته پورته شو.

بيا هغه، يوې نرسې ته، و ويل:

ژر شه!

د هغه ماشوم، راوړه!

هغه هم په چټکۍ سره، د ماشوم خونې ته ننوته، د هغه زوی يې په کوشنۍ کمپلې کې تاو او راوړ.

بيا نوکريوال، ماشوم يې د ملا قاسم په غېږ کې، ورکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې د امبولانس چلونکي ته و ویل:

چېرته چې ملا قاسم وایي لاړ، شه.

چلونکی د وتو پارچه واخیسته او د روغتون انګړ نه، و وت.

امبولانس د ملا قاسم د کور پر لور حرکت وکړ.

ورو، ورو کورته، نږدې کېدل.

د ملا قاسم د زړه ډبس هم مخ په ډېرېدو شو.

څنډ وروسته د کور دروازې ته نږدې شو.

ملا قاسم و ویل:

ته ودرېږه!

زما ماشومان په کور کې پاتې دي.

امبولانس، ودرېد.

ملا قاسم په چټکۍ سره له موټر نه، کوز شو.

کیلۍ یې د جب نه وباسې.

د دروازې کلف (قفل) یې خلاص او په منډو کوټې ته، د ننه شو.

ویې لید چې ماشومان یې ویده ښکاري.

هغوی ته، نږدې شو.

و یې خوزول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

خو!

هغوی هم د ولړې نه، ساه ورکړې وه.

اوښکې يې نه راتلې.

بېرته د باندې شو.

حيدرې چغه يې وکړه.

شاو خوا کسانو منډې کړې.

کسان د امبولانس تر شاو خوا، راټول شو.

بيا ملا قاسم و ويل:

هم مې ښځه له لاسه ورکړه او هم مې دوې ماشومان.

خلک هم ډېر خپه شو.

بيا يې د ملا قاسم نه د پيښې په هکله پوښتنې وکړي.

هغه هم، په لنډه توګه خپله کيسه (قصه) بيان کړه.

په دې وخت کې ملک هم ورسېد.

د کيسې نه يې ځان، پوی کړ.

بيا يې خلکو ته دندې وسپارې چې د ماشومانو او د هغوی د مور د ښخولو چارې پيل کړي.

ځوانانو په منډو سره قبرونه په نږدې قبرستان کې و کاږل (و وېستل).

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

خلکو د ماشومانو د منځلو او د هغوی د کفن کولو چارې پیل کړې.

مړی یې د جومات انګړ ته، د ننه کړې او بیا یې امبولانس، رخصت او د هغه د چلونکي نه یې مننه وکړه.

دوې ماشومان هم د ښخولو د پاره، تیار شو.

خلک نور هم خبر او د ملا قاسم سره غم شریکه شوو.

څو دکیکي وروسته، د سیمې خلکو مړي په کټونو کې، کېښودل او قبرستان ته یې ولیږدول.

ټول یې د رسم او رواج سره سم، خاورو ته، وسپارل.

بیا وروسته خلک بېرته د ملا قاسم کور ته، لاړل.

ټولو ملا قاسم ته د زړه صبر، ښځې او ماشومانو ته یې د فردوس جنت ،غوښتنه وکړه.

خلکو د ملا قاسم سره د هغه ماشوم په ساتلو کې مرسته کوه.

هغه ډېر تر فشار لاندې راغلی و.

په سوچ کې ډوبېده او هغه و ختونه به یې په یاد راتلل چې، عسکرو نیولي، کندهار ته یې لیږلی او څرنګه، خلکو پرې مړنډې وهې او هغه ته به یې لېونی ویل.

لږ څنډ وروسته، هغه په روحې ناروغی، اخته شو.

ملک او نورو کسانو د هغه په درملنه پیل کړ.

د هغه په وجود کې د ماشوم د لویولو ، توان، نه و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

ماشوم يې د خپل ورو ته ورکړ.

خپله يې هم د هغه ځای نه و وتې او د ورور کورته لاړ.

هغه به دوا (دوايي)، اخيسته او ډېری وخت به، ويده وه.

په هېواد کې حالات، ګډ وډ شو.

په سيمې کې، کورنی جګړې پيل شوې.

په زر هاو کسانو خپل ژوند، د لاسه ورکړ.

کورونه او دانی، ويجاړې شوې.

خلک اړ شو چې د يوې سيمې نه، بلې سيمې ته کډه وکړي.

جګړه لا ګړندی او د کابل ښار نورو سيمو ته، خپره شوه.

خلک د خپلو کورونو پرېښودو ته، اړ شوو.

څه نورو ولايتونو ته، کډه شو. او ځينو نور هم هېواد پرېښودو ته، اړ شوو.

ملا قاسم هم، د خپلو او خپلوانو سره، پا کستان هېواد ته، ګډه شو.

التّه د مهاجرينو په يوه پنغاړي (کمپ) کې مېشت شو.

غمونه يې ورځ تر بلې ډېرېده.

کال وروسته دوايي يې پرېښوده او سم (روغ) لېونی شو.

د خپلوانو کوريې پرېښود.

شپه او ورځ به د باندې په کوڅو کې ګرځېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

کله به يې خيرات او کله به يې کسان کلک و نيول او تر څو چې به يې پيسې نه وې ورکړې، هغه به يې نه پرېښود.

او کس ته به يې په درې ژبه ويل:

د ماشوم پيسې راکړه.

بيا به يې هغه پيسې غونډوی، کوڅو، سړکونو او واټونو کې به يې په ماشومانو وېشې.

د هغه د اوسني ژوند او ځای په هکله د کيکه (دقيقه) مالومات نه شته.

مګر د ځينو کسانو په وينا، د ملا قاسم ماشوم (اولاد) اوس هم ژوندی، لوی شوی او د هغه ورور سره، ژوند کوي.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ شویو کتابونو لیست

۱. معماری افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلایي
(برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
٤. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
٥. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
٦. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
١٤. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱٥. نقش دانشمندان مسلمان، بر بر در فن معماری و معماری
۱٦. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲٤. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲٥. چېر ته چي قانون نه شته (کډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲٦. مډرنه جوما تونه ,, پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
(تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک کابل)
۳٤. ۴۰- چهل
۳٥. مجنون او ګلچین (پښتو ناول)
۳٦. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

٣٩. برف ها آب میشود
٤٠. رسم و تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
٤١. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
٤٢. بوډا ښکاري (پښتو ناول)
٤٣. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
٤٤. د اسلامي معمارۍ پيل
٤٥. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
٤٦. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد دوم)
٤٧. د شپیلۍ مینه (مه ینه) په کچه ګړۍ کې (پښتو ناول)
٤٨. حشمت خان د کلا معماري
٤٩. د افغان الک او آذري جلۍ مینه (پښتو ناول)
٥٠. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
٥١. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولګي کې (پښتو ناول)
٥٢. د ژرنده ګرې ماما مینه (پښتو ناول)
٥٣. په اسلامي نظام کې ودانیز پرمختګ
٥٤. شپنه ادي (پښتو ناول)
٥٥. بې زده کړې پوی (پښتو ناول)
٥٦. د مینې تاو (پښتو ناول)
٥٧. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او ګړندۍ کړنلاره د معمارانو او اینجینیرانو(انجینرانو) له پاره
٥٨. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد سوم)
٥٩. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواږه ملګري (پښتو ناول)
٦٠. د یوې میاشتې ناوې (پښتو ناول)
٦١. دخاځکو هار (د یوه سړي لنډې کیسې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٢. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
٦٣. کوشنۍ سوداګره (پښتو ناول)
٦٤. د کابل ښار معماري - بي بي مهرو
٦٥. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
٦٦. ډارونکی سېلاب (پښتو ناول)
٦٧. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
٦٨. د پخوانیو جوماتونو توپیر د نن سره
٦٩. د مور وژونکی (قاتل)، (پښتو ناول)
٧٠. د مور مېړه (پښتو ناول)
٧١. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم (جلد چهارم)
٧٢. لېونی ملا (پښتو ناول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

د کار لاندې کتابونو لېست

١. ځوان شهيد (پښتو ناول)
٢. مجموعه از دروس دينى مولوى صاحب خيرالله مخدوم (جلد پنجم)
٣. ليونى لېوه
٤. د خاورو لاندې ښار
٥. سپين کارغه
٦. سور تنور
٧. خړه بيزو
٨. بندي مرغه
٩. توده برستن
١٠. بې وخته باران
١١. د ژوند پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

لېونی ملا

....

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
٤. ارتباط گذ شته، حال و آینده در معماری
٥. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
٦. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

(c) ketabton.com: The Digital Library

Krazy

Mullah

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: April - May /2026

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library